

B-RER

Ekonomické aspekty regionálního rozvoje

1. Regiony a regionální taxonomie: vznik a vývoj regionů, klasifikace, hierarchie, regionalizace a regionální typologie (Teorie regionálního rozvoje, Regionální ekonomika)
2. Regionální rozvoj jako vědní disciplína, vztah k regionální politice a dalším vědním disciplínám, regionální růst a rozvoj, faktory regionálního rozvoje (Teorie regionálního rozvoje, Regionální ekonomika)
3. Teoretická východiska regionální politiky (definice, typy) a nástroje (obecné členění a charakteristika, specifické nástroje) (Regionální politika)
4. Teorie lokalizace – lokalizace zemědělských a průmyslových činností, lokalizace služeb (Regionální ekonomika)
5. Teorie měst – aglomerační efekty, optimální velikost města, rozdělení velikostí měst, vnitřní uspořádání města (Regionální ekonomika)
6. Neoklasické teorie (např. teorie komparativních výhod) a teorie inspirované keynesiánskou ekonomikou (např. teorie růstových pólů) (Teorie regionálního rozvoje)
7. Marxistické a strukturalistické teorie regionálního rozvoje (např. teorie mezoekonomiky); kriticko-realistické přístupy (např. teorie územních děleb práce) (Teorie regionálního rozvoje)
8. Institucionální směry regionálního rozvoje: teorie výrobních okrků, sítě a klastry, učící se regiony, globální produkční sítě (Teorie regionálního rozvoje)
9. Regionální politika EU a ČR – historie, cíle, principy, nástroje, legislativa, programové zabezpečení, institucionální zajištění (Regionální politika)
10. Regionální a strukturální politika EU po roce 2014 (Regionální politika)
11. Ekonomika municipalit a regionů – rozpočet obce, příjmy a výdaje územních rozpočtů, hodnocení finanční situace obce (Regionální ekonomika)
12. Trhy výrobních faktorů – regionální specifika trhů práce a půdy, utváření rovnováhy, vyrovnávání meziregionálních rozdílů na trzích výrobních faktorů (Regionální ekonomika)
13. Podnik, podnikání, podnikatel, cíle podniku, způsoby členění podniků. Organizačně právní formy podnikání, podnik jednotlivce, obchodní společnosti, družstva (Podniková ekonomika)
14. Majetek podniku, jeho struktura, způsoby oceňování jednotlivých složek majetku. Odpisy, způsoby odepisování (Podniková ekonomika)

15. Zdroje financování podnikové činnosti, struktura finančních zdrojů, zvláštní formy financování podniku. Cena finančních zdrojů. Optimalizace struktury finančních zdrojů (Podniková ekonomika)

16. Výnosové a nákladové souvislosti tvorby hospodářského výsledku podniku. Tvorba a regulace cen. Náklady, způsoby členění nákladů, kalkulace nákladů. Zjišťování a rozdělování finančního výsledku podniku, analýza finančního výsledku podniku (Podniková ekonomika)

17. Investice do podniku. Metody hodnocení ekonomické efektivity investic. Zdroje financování podnikových investic. Časová hodnota peněz a riziko ve finančním rozhodování (Podniková ekonomika)

Doporučená literatura:

REDLICOVÁ, R. Regionální ekonomika: pro bakalářské studium. 1. vyd. Mendelova univerzita v Brně, 2013. 131 s. ISBN 978-80-7375-779-3.

ŽIVĚLOVÁ, I. Podniková ekonomika. 1. vyd. Brno: Mendelova univerzita v Brně, 2013. 109 s. ISBN 978-80-7375-781-6.

KREJČÍ, T., KLUSÁČEK, P., KONEČNÝ, O., RUDA, A. (2010): Regionální rozvoj – teorie, aplikace, regionalizace. Brno: Mendelova univerzita v Brně, 155 s. ISBN 978-80-7375-414-3.

WOKOUN, R. a kol. Regionální rozvoj: (východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování). Praha: Linde, 2008. ISBN 978-80-7201-699-0.

Sociální aspekty regionálního rozvoje

1. Demografie jako věda, zjišťování demografických údajů (systém statistických hlášení, populační registry, historie a současnost sčítání a jeho význam, populační vývoj světa) (Obecná demografie)

2. Stav a struktura obyvatelstva a regionální diferenciacce, příčiny a důsledky změn věkové struktury (Obecná demografie)

3. Demografická dynamika, přirozený pohyb obyvatelstva a jeho složky a prostorová mobilita v regionálním kontextu (Obecná demografie)

4. Úmrtnost – ukazatele, historické změny, faktory a trendy vývoje, úmrtnostní tabulky a střední délka života (Obecná demografie)

5. Příčiny a důsledky změn reprodukčního chování a demografického vývoje v ČR od 90. let minulého století, demografická charakteristika a postavení ČR mezi zeměmi Evropy (Obecná demografie)

6. Typologie a technika populačních projekcí a prognóz, prognóza populačního vývoje a regionální diferenciacce, příčiny a důsledky (Obecná demografie)
7. Sociologie jako teoreticko-empirická věda, klasická a moderní sociologie – hlavní představitelé, česká sociologie, příklady sociologických subdisciplín a sociologických výzkumných témat (Sociologie)
8. Sociální struktura a stratifikace, třídní analýza (weberovský, marxistický a bourdieuovský přístup), analýza sociální mobility, typy sociálních nerovností, sociální exkluze a inkluze (Sociologie)
9. Moc a sociální kontrola, primární a sekundární socializace, moc a její legitimita, byrokratická forma správy, sociální normy, sociální deviace, anomie (Sociologie)
10. Společnost jako systém (makro-perspektiva) a společnost jako interakce (mikro-rovina každodennosti), systémový přístup vs. interpretativní sociologie – příklady empirických výzkumů i teoretických koncepcí (Sociologie)
11. Sociologický výzkum, kvantitativní a kvalitativní metodologické paradigma, validita, reliabilita, reprezentativita, základní způsoby konstrukce vzorku (Sociologie)
12. Trendy populačního vývoje a prostorová diferenciacce obyvatelstva ČR, její příčiny a důsledky, charakteristika prostorové mobility v ČR (Regionální demografie a sídla)
13. Vznik a vývoj sídelního systému v ČR, venkov v historii a dnes, typologie venkova v kontextu demografických změn (Regionální demografie a sídla)
14. Hlavní rysy současné urbanizace; poloha a funkce měst, prostorová a funkční struktura (Regionální demografie a sídla)
15. Vývoj sídelní struktury a urbanizace v ČR, změny ve velikostní struktuře obcí (Regionální demografie a sídla)

Doporučená literatura:

KOSCHIN, F. Demografie poprvé. 2. vyd. Praha: Oeconomica, 2005. 122 s. ISBN 80-245-0859-1.

CHALUPA, P. — HÜBELOVÁ, D. Sídelní struktury v přehledu a cvičeních. Brno: Mendelova univerzita v Brně, 2011. 101 s. ISBN 978-80-7375-506-5.

URBANOVÁ, M. — DUNDELOVÁ, J. a kol. Sociologie a sociální psychologie. 1. vyd. Brno: Mendelova univerzita v Brně, 2013. 216 s. ISBN 978-80-7375-718-2.

POMAZALOVÁ, N. Sociologie. 1. vyd. Brno: Mendelova univerzita v Brně, Fakulta regionálního rozvoje a mezinárodních studií, 2013. 115 s. ISBN 978-80-7375-762-5.

KELLER, J. Úvod do sociologie. 5. vyd. Praha: Sociologické nakladatelství, 2004. 204 s. ISBN 978-80-86429-39-7.

Environmentální aspekty regionálního rozvoje

1. Definice, kategorie, pojetí a členění krajiny, struktura krajiny, složky a činitele krajiny, vývoj krajiny v ČR, datové zdroje pro krajinný management (Tvorba a ochrana krajiny)
2. Péče o krajinu – krajinné plánování – základní principy, typy krajinného plánování, LANDEP, aj. (Tvorba a ochrana krajiny)
3. Ochrana přírody a krajiny v EU – úmluvy v ochraně přírody a krajiny – NATURA 2000, Evropská úmluva o krajině, Rámcová úmluva o ochraně a udržitelném rozvoji Karpat, aj. (Tvorba a ochrana krajiny)
4. Ochrana přírody a krajiny v ČR – legislativní nástroje, implementace mezinárodních úmluv, ochrana přírody obecná vs. zvláštní, územní, druhová (Tvorba a ochrana krajiny)
5. Rekultivace – definice, členění, rekultivační cíl, význam rekultivací v tvorbě a ochraně krajiny (Tvorba a ochrana krajiny)
6. Životní prostředí – vývoj ŽP, společenské přístupy k ŽP a jeho ochraně, historický vývoj vlivu člověka na ŽP, rozdělení globálních problémů ŽP, strategické dokumenty péče o ŽP a jeho složky (úmluvy) (Péče o životní prostředí)
7. Péče o atmosférické prostředí a ovzduší – znečištění ovzduší, důsledky znečištění na zdraví a ekosystémy, imisní monitoring (Péče o životní prostředí)
8. Péče o půdu – ohrožení půdy a ochrana půdy na úrovni EU a ČR, využití území ČR (Péče o životní prostředí)
9. Péče o biotu a lesy – péče o biodiverzitu a lesy, problémy a řešení (Péče o životní prostředí)
10. Péče o urbánní krajinu – energetické zdroje, odpadové hospodářství EU a ČR, problémy urbánní krajiny a jejich řešení, technologie v péči o ŽP (Péče o životní prostředí)
11. Voda v životním prostředí – význam, členění vodních zdrojů, ekosystémové služby vodních zdrojů, cykly vody v přírodě, základní údaje o vodních zdrojích v ČR, retence vody v krajině (Management vodních zdrojů)
12. Vodní hospodářství v ČR – administrativa, vodoprávní úřady, správa vodních toků, vodohospodářské plánování, plány oblastí povodí, legislativa, hlavní evropské úmluvy o vodách (Management vodních zdrojů)

13. Protipovodňová ochrana – definice, technická a netechnická protipovodňová opatření, Plány pro zvládnutí povodňových rizik (Management vodních zdrojů)

14. Ochrana vod – zdroje znečištění, nakládání s odpadními vodami, pásma hygienické ochrany, ochrana vodních zdrojů (Management vodních zdrojů)

15. Vodohospodářské revitalizace – vodohospodářské úpravy v historii, revitalizace vs. renaturace, přínosy a význam revitalizací, základní typy opatření (Management vodních zdrojů)

Doporučená literatura:

Salašová a kol. 2014. [Nauka o krajině I](#) a [Nauka o krajině II](#). MENDELU

[Ochrana přírody a krajiny](#)

[Ochrana vod](#) a [Vodní hospodářství](#)

[Fakta o vodě v ČR](#)

[Zpráva o stavu vodního hospodářství v ČR](#)